

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Y**, zastoupen JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem se sídlem Ověnecká 78/33, Praha 7, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, Inspektorát cizinecké policie na mezinárodním letišti Praha – Ruzyně, se sídlem Aviatická 1050/16, Praha 6**, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 2. 2020, č. j. 1 A 8/2020 – 18,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.
- III. Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta JUDr. Maroše Matiaška, LL.M., **se určuje** částkou 8228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 (třiceti) dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 1. 2020 č. j. CRP-1090-25/PŘ-2020-930504. Tímto rozhodnutím žalovaná dle § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), žalobce zajistila za účelem jeho předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropské unie – nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví

kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“).

[2] Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce se dne 3. 1. 2020 dostavil na přepážku pasové kontroly na letišti Václava Havla v Praze - Ruzyni k odletu do Londýna. Při hraniční kontrole se prokázal cestovním dokladem belgického státního příslušníka, který však byl padělán. Na základě toho byl žalobce zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. S žalobcem bylo nejprve zahájeno řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 1, 3 a 4 zákona o pobytu cizinců, nicméně následně bylo v systému Eurodac zjištěno, že žalobce je ode dne 15. 8. 2018 žadatelem o mezinárodní ochranu v Maltské republice.

[3] Žalobce v rámci svého výsledku provedeného žalovanou uvedl, že pochází z libyjského města Benghází, které opustil v srpnu 2018 kvůli probíhajícímu ozbrojenému konfliktu. Nemůže se tam vrátit také z toho důvodu, že jeho otec je opozičním politikem, což vedlo k zabití jeho bratra a vyhrožování smrtí celé jeho rodině. Cestoval přes Středozemní moře na Maltu, dále do Francie, Belgie a následně přes Německo do České republiky. Cílem jeho cesty bylo Spojené království, kde chtěl žalobce požádat o azyl. Žalobce dále uvedl, že mu na Maltě byly odebrány otisky.

[4] Následujícího dne (4. 1. 2020) žalovaná zajistila žalobce výše uvedeným rozhodnutím za účelem jeho předání do Maltské republiky podle nařízení Dublin III. Doba trvání zajištění byla stanovena na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.

[5] V rozhodnutí o zajištění žalovaná uvedla, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu v jiném členském státě Evropské unie, a to na Maltě, což vyplynulo z porovnání otisku prstů v systému Eurodac, kde byla nalezena shoda. Žalovaná dále konstatovala, že jednání žalobce svědčí o zneužívání institutu azylu. Žalobce věděl, že není oprávněn přicestovat do ČR a zde pobývat, přesto tak učinil po té, co prokazatelně podal na území Maltské republiky žádost o azyl, zde však nezůstal a následně cestoval po schengenském prostoru bez cestovního dokladu a oprávnění k pobytu. Cestovní doklad nyní nevlastní, disponuje pouze fotografií datové stránky svého cestovního dokladu. Žalovaná na základě těchto skutečností dospěla k závěru, že existuje vážné nebezpečí útěku žalobce ve smyslu § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Okolnosti projednávané věci přitom znemožňovaly uložení mírnějších opatření, neboť žalobce nemá v České republice zajištěno žádné ubytování ani zde nejsou žádní jeho příbuzní a žalobce nedisponuje ani potřebnými finančními prostředky. Žalobce neskýtá záruku, že bude dodržovat povinnost osobně se hlásit policii, ani že se bude zdržovat na určeném místě.

[6] Žalovaná se zabývala také systémovými nedostatky azylového řízení na Maltě. Uvedla, že „[j]e] obecně známou informací, že na Maltě dodržují standard ochrany lidských práv, přičemž ani z aktuálních informací nijak nevyplývá, že by tato země měla s přijímáním cizinců systémové potíže či nedostatky. Maltská republika jakožto členská země EU patří nejen k ekonomicky velmi rozvinutým zemím, ale taktéž patří mezi demokratické státy s fungujícím právním systémem spojený s dodržováním práv žadatelů o udělení mezinárodní ochrany. Podmínky přijímání žadatelů v daném členském státě nenesou trhlín, a proto zde nehrozí riziko

pokračování

nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie“.

[7] Doba zajištění žalobce byla následně dvakrát prodloužena nejdříve o 22 dnů rozhodnutím žalované ze dne 31. 1. 2020, č. j. CPR-1090-48/PŘ-2020-930504, a následně o 60 dnů rozhodnutím žalované ze dne 21. 2. 2020, č. j. CPR-1090-57/PŘ-2020-930504.

[8] Proti původnímu rozhodnutí žalované o zajištění podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze. Žalobce namítal, že rozhodnutí o zajištění není podloženo dostatečnými podklady a úvahami, aby mohla žalovaná dospět k závěru o nutnosti takového zásahu do lidských práv. Podle žalobce mělo být užito mírnějších donucovacích opatření, jelikož žalobce neporušoval právní předpisy vědomě a ani netušil, že v Maltské republice požádal o mezinárodní ochranu. Namítal, že nebyl o probíhajícím azylovém řízení řádně poučen. Žalobce rovněž považoval závěr žalované o posouzení reálnosti předání ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III za neodůvodněný a nepodložený konkrétními tvrzeními. Žalobce uvedl, že na Maltě dochází k vážným systémovým nedostatkům v oblasti azylového řízení a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, které představují porušení základních lidských práv, proto není jeho přemístění do této země možné. Zprávy o maltském azylovém systému (které žalobce označil internetovými odkazy) podle jeho tvrzení popisují jeho přetížení, které se projevuje přeplněnými pobytovými středisky, kde dochází ke vzpourám a žhářským útokům. Závěr žalované je tedy dle žalobce v rozporu s těmito zprávami. Žalobce také namítal nepřiměřenost rozhodnutí žalované.

[9] Městský soud žalobu shora označeným rozsudkem zamítl. V jeho odůvodnění uvedl, že se žalovaná dostatečně vypořádala s konkrétními okolnostmi pobyté historie žalobce a hodnotila tedy případ žalobce individuálně. Dle městského soudu je zřejmé, že žalobce svévolně cestoval přes území několika států Evropské unie bez legálních dokladů, přestože podal žádost o mezinárodní ochranu v Maltské republice. Tvrzení žalobce, že o podání žádosti nevěděl, se jeví městskému soudu jako účelové. Z uvedeného jednání žalobce je podle městského soudu patrné, že žalobce nebude respektovat rozhodnutí o přemístění na Maltu. Žalovaná dle městského soudu správně vyhodnotila vážné nebezpečí útěku žalobce, a tedy i možnost jeho zajištění. Rovněž nemohlo být za účelem předání využito mírnější opatření, jelikož v případě žalobce existuje důvodné nebezpečí, že by se mírnějším opatřením nepodrobil a rozhodnutí o jeho předání by mařil. Co se týče námitky, že nebyl v souladu s nařízením Dublin III řádně poučen, žalobce podle městského soudu nespecifikoval, jaké konkrétní poučení se mu mělo dostat, proto tuto námitku nemohl řádně přezkoumat.

[10] Městský soud nepřisvědčil ani námitce, že předání žalobce do Maltské republiky není reálné s ohledem na tamní situaci žadatelů o mezinárodní ochranu. Městský soud posouzení žalované shledal jako velmi obecné a na hraně přezkoumatelnosti, ale s odkazem na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017 – 29, publ. pod č. 3773/2018 Sb. NSS (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná též na www.nssoud.cz) je pro rozhodnutí o zajištění cizince za účelem jeho předání dostatečné. Podle městského soudu žalobce systémové nedostatky nenamítal, zároveň je zjevné, že žalovaná se touto otázkou zabývala a o neexistenci systémových nedostatků na Maltě nebyly důvodné pochybnosti. Žalobce

nepoukázal na závazné stanovisko či rozhodnutí ať již Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Soudního dvora Evropské unie či Evropského soudu pro lidská práva zakazující transfery na Maltu. Případný nižší standard životních podmínek, v nichž se žadatelé na Maltě mohou nacházet, nezakládá systémové nedostatky.

[11] Podle městského soudu se žalovaná dostatečně zabývala také přiměřeností napadeného rozhodnutí, když vzala v potaz všechny okolnosti případu žalobce. S ohledem na to městský soud uzavřel, že skutkový stav věci byl zjištěn bez důvodných pochybností tak, aby žalovaná mohla rozhodnout o zajištění žalobce za účelem jeho předání do Maltské republiky. Podmínky pro zajištění byly naplněny a žalovaná napadené rozhodnutí dostatečně podrobně a srozumitelně odůvodnila.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[12] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost, v níž odkázal na důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[13] Stěžovatel především předložil velmi obsáhlou argumentaci, podle níž je pojem „vážné nebezpečí útěku“ v § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců vymezen příliš široce, a to tak, že k zajišťování cizinců dochází v podstatě u všech osob, na které se vztahuje nařízení Dublin III. Stěžovatel má za to, že tato zákona úprava je v rozporu s čl. 2 písm. n) a s čl. 28 nařízení Dublin III, jakož i s čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, protože neodpovídá požadavkům Evropského soudu pro lidská práva, aby zákonné podmínky umožňující omezení svobody byly definovány jasně a předvídatelně. Navíc je podle stěžovatele nepochopitelné, proč český právní řád obsahuje dvojí definici vážného nebezpečí útěku, a to vedle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců také v § 46a odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), přičemž definice v zákoně o azylu je užší a stěžovateli není známo, proč nebyl zajištěn právě podle tohoto ustanovení, které stanoví rovněž kratší maximální dobu zajištění.

[14] Z žalobou napadeného rozhodnutí přitom podle stěžovatele navíc není patrné, který zákonný důvod zakládá „vážné nebezpečí útěku“ v případě stěžovatele, rozhodnutí žalované je v daném ohledu nepřezkoumatelné. Stěžovatel má za to, že samotné vyjádření vůle vycestovat do jiného státu, kde má stěžovatel příbuzné, či disponování padělaným dokladem nemůže samo o sobě indikovat vážné nebezpečí útěku. Stěžovatel nevyjádřil úmysl nepodrobit se rozhodnutí o jeho přemístění, navíc při absenci platného cestovního dokladu je riziko útěku stěžovatele skutečně malé. V případě stěžovatele tak vážné nebezpečí útěku ani dle stávající právní úpravy podle jeho názoru dáno nebylo.

[15] Dále stěžovatel namítal, že k zajištění má být i dle doporučení UNHCR obecně přistupováno jako k prostředku *ultima ratio*, nesmí sestát preferovanou formou opatření. Žalovaná proto měla povinnost zabývat se alternativami k zajištění a přistoupit k němu až poté, co by bylo prokázáno, že nelze účinně uplatnit mírnější opatření. Žalovaná měla v tomto smyslu možnost použití alternativ k zajištění stěžovatele aktivně zkoumat, doptat se stěžovatele na možnost spolupráce se správním orgánem v podobě pravidelného hlášení se, na možnost poskytnutí finanční záruky ze strany třetích osob, vysvětlit podmínky nabízené alternativy atd. Konstatování městského soudu, že žádná alternativa k zajištění

pokračování

nepřipadala v úvahu vzhledem k okolnostem vstupu stěžovatele na území ČR, jeho migrační historii a skutečnosti, že jeho cílovou zemí bylo Spojené království, nemůže podle stěžovatele nahradit důkladné posouzení alternativ k zajištění správním orgánem. Stěžovatel sice v okamžiku zajištění nedisponoval finančními prostředky ke složení finanční záruky, nikdo však již nezkoumal, zda záruku nemůže složit jiná osoba, a stěžovatel nebyl v tomto ohledu ani dostatečně poučen.

[16] Stěžovatel je dále přesvědčen o tom, že jeho předání na Maltu není přijatelné z důvodu existence systémových nedostatků maltského azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu. Stěžovatel dle svého tvrzení tyto nedostatky uvedl v žalobě a také v pohovoru v dublinském řízení dne 10. 1. 2020. Stěžovateli byly na Maltě sejmuty otisky a následně tam pobýval 6 měsíců, přičemž ubytovací zařízení mělo nevyhovující podmínky a stěžovatel se zde nakazil svrabem. Uvedl, že z přijímacího střediska nakonec prchl před hroznými a nelidskými podmínkami do hlavního města. Na autobusovém nádraží ve Vallettě se pak v prosinci 2018 stal obětí útoku svých krajanů z politických důvodů. Ohledně nemožnosti návratu na Maltu uvedl, že se tam zdržuje mnoho migrantů z Libye sympatizujících s bývalým režimem Muammara Kaddáfího, což by jej mohlo ohrozit.

[17] Stěžovatel v žalobě upozorňoval na zprávy o maltském azylovém systému, které poukazují na jeho závažné problémy. Žalované a městskému soudu stěžovatel vytkl, že se existencí systémových nedostatků ve vztahu ke skutečnostem, které v průběhu řízení stěžovatel uvedl, nezabývaly. Stěžovatel zdůraznil, že zprávy o situacích cizinců, kteří byli vráceni na Maltu na základě nařízení Dublin III, hovoří o tom, že pokud žadatel o azyl Maltu opustí bez povolení migračních orgánů, považuje se žádost o azyl za implicitně vzatou zpět. To může vyústit ve vyhoštění žadatele do země původu. Kromě toho se takový cizinec vystavuje nebezpečí, že bude po návratu na Maltu zatčen a obviněn pro porušení zákona o přistěhovalectví. Stěžovatel dále s odkazem na zprávu AIDA o maltském azylovém systému uvedl, že nevládní organizace upozorňují na pochybení při zacházení s migranty po vylodění na Maltě a mnoha uprchlíkům bylo zabráněno podat žádost o mezinárodní ochranu. Tito potenciální žadatelé o azyl nemají přístup k řízení, byli systematicky zadržováni a měli omezený přístup k právní pomoci. Dalším problémem je dostupnost bydlení pro migranty a nedostatečné podmínky v azylových zařízeních. Stěžovatel také upozornil na to, že on sám jisté období pobýval ve středisku Hal Far na Maltě, kde propukla rozsáhlá vzpoura doprovázená požárem několika policejních aut, po které přišlo zatýkání žadatelů o mezinárodní ochranu. Stěžovatel tak má za to, že tyto skutečnosti svědčí o systémových nedostacích, které měly být žalovanou a městským soudem v řízení zjištěny.

[18] Závěrem stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované pro „*zmatečnost odůvodnění*“. Žalovaná totiž na mnoha místech svého rozhodnutí hovoří místo o předání stěžovatele do jiné země Evropské unie o jeho správním vyhoštění či na případ stěžovatele chybně uplatňuje test Evropského soudu pro lidská práva uvedený v rozsudku jeho velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, ve věci *Üner proti Nizozemí*, stížnost č. 46410/99. Z odůvodnění žalované podle stěžovatele nelze zjistit, jakým způsobem postupovala při posuzování rozhodných skutečností. Žalobou napadené rozhodnutí tak nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku zasahuje

do základního práva stěžovatele na spravedlivé posouzení věci. Z toho důvodu měl městský soud rozhodnutí žalované pro tyto vady zrušit.

[19] Ze všech těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[20] Žalovaná se k podané kasační stížnosti nevyjádřila.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[21] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[22] Nejvyšší správní soud následně posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná

[23] Stěžovatel nejdříve namítal, že definice pojmu „vážné nebezpečí útěku“ obsažená v § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců je v rozporu s čl. 2 písm. n) a s čl. 28 nařízení Dublin III a s čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Tato kasační námitka ovšem nemá svůj konkrétní předobraz v žalobě. V ní stěžovatel pouze v rámci argumentace, podle níž u stěžovatele není dáno nebezpečí útěku jakožto nezbytná podmínka jeho zajištění, připomněl, že § 129 odst. 4 stanoví objektivní kritéria pro posouzení nebezpečí útěku, nicméně má za to, že ve světle čl. 28 nařízení Dublin III „nepostačí pouze důvody, které vycházejí z objektivních zákonných kritérií, nýbrž je třeba posuzovat každý případ individuálně. V opačném případě by správní řízení ztratilo svůj individuální charakter. Rovněž by se pak aplikace dostala do rozporu s dublinským nařízením, protože pokud nadefinujeme tato objektivní kritéria takovým způsobem, že prakticky zahrnuje všechny osoby, na které se toto nařízení vztahuje, a postačilo by pouze naplnění objektivních zákonem daných kritérií, ve svém důsledku by to znamenalo, že osoba bude zajištění jen proto, že se na ně Dublinské nařízení vztahuje (což je v přímém rozporu s výše citovaným článkem 28 odst. 1 dublinského nařízení)“. Stěžovatelova žalobní argumentace tedy nesměřovala k závěru, že by byl § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, resp. jeho konkrétní část *a priori* v rozporu s nařízením Dublin III a už vůbec ne s Úmluvou, jak stěžovatel obsáhle argumentuje v kasační stížnosti, ale k závěru, že eurokonformní interpretace a aplikace tohoto ustanovení vyžaduje, aby byl každý případ v otázce existence vážného nebezpečí útěku cizince posuzován individuálně. Takto tuto námitku zcela korektně uchopil i městský soud, který se tudíž nyní tvrzeným rozporem § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců s nařízením Dublin III ani s Úmluvou nemohl zabývat.

[24] Předmětem přezkoumání Nejvyšším správním soudem v řízení o kasační stížnosti je však primárně kasační stížností napadené rozhodnutí krajského (městského) soudu, nikoliv žalobou napadené rozhodnutí žalovaného. Stěžovatel uvedenou námitku neuplatnil v řízení před městským soudem, ač tak učinit mohl, tato námitka je tedy ve smyslu § 104

pokračování

odst. 4 s. ř. s. nepřipustná. Tentýž závěr je třeba vztáhnout i na kasační námitku, podle níž měl být stěžovatel zajištěn podle pro něj výhodnější právní úpravy dle § 46a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, neboť ani ta se v žalobě vůbec neobjevuje.

[25] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou, podle níž je rozhodnutí žalované v otázce, zda bylo dáno vážné nebezpečí útěku stěžovatele, nepřezkoumatelné, přičemž podle názoru stěžovatele toto nebezpečí v jeho případě dáno nebylo. Se stěžovatelem lze souhlasit v tom, že kdykoliv připadá v úvahu zajištění cizince dle čl. 28 nařízení Dublin III a § 129 zákona o pobytu cizinců, má správní orgán povinnost zkoumat podmínky zajištění v každém jednotlivém případě individuálně a využívat institutu zajištění cizince pouze jakožto prostředku *ultima ratio*. Nejvyšší správní soud na straně druhé, i přes stručnost úvah žalované k dané otázce, které navíc nejsou soustředěny pouze v jediné pasáži žalobou napadeného rozhodnutí citované stěžovatelem, přisvědčuje městskému soudu, že žalovaná danou otázku posoudila dostatečně, přezkoumatelně a se zohledněním konkrétních okolností daného případu.

[26] Nejvyšší správní soud je s městským soudem také ve shodě v tom, že v případě stěžovatele bylo dáno vážné nebezpečí útěku ve smyslu čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III ve spojení s § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, neboť stěžovatel nejenže po svém zadržení v ČR od počátku za cíl své cesty označoval Spojené království, kde má přátele, ale za tímto účelem již po svém svévolném odchodu z Malty, kde nevyčkal výsledku azylového řízení, překračoval hranice států Evropské unie, resp. schengenského prostoru, ačkoli, jak vypověděl během výslechu ve správním řízení, si byl vědom toho, že k tomu není oprávněn, navíc se úmyslně prokazoval padělaným dokladem. Z jednání stěžovatele byl tedy zjevný jeho úmysl nesetrvat v České republice a pokračovat v cestě do Spojeného království. Riziko útěku stěžovatele není sníženo ani skutečností, že stěžovatel nedisponoval platným cestovním dokladem, neboť pokud se již přinejmenším jednou prokázal padělaným cestovním dokladem vystaveným na jméno občana Belgického království, bylo zde nebezpečí, že si bude ochoten a schopen novou falešnou identitu opět pořídit.

[27] Stěžovatel tedy nebyl zajištěn bez bližšího posouzení pouze na základě toho, že se na něj vztahovalo nařízení Dublin III, jak stěžovatel namítal v kasační stížnosti. Žalovaná vážné nebezpečí útěku stěžovatele posoudila právě s přihlédnutím k uvedeným individuálním okolnostem dané věci a odůvodnění jejích závěrů lze, jak již bylo konstatováno, považovat za přezkoumatelné. Byť by její úvaha jistě mohla být popsána podrobněji a přehledněji, tento dílčí nedostatek odůvodnění nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované a není tedy vadou, jež by mohla mít za následek nezákonnost daného rozhodnutí. Takovou vadu nezakládá ani skutečnost, že žalovaná v rozhodnutí explicitně nevyjádřila, který z důvodů uvedených v § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců zakládá vážné nebezpečí útěku v případě stěžovatele. Z argumentace žalované i městského soudu je zřejmé, že je jím především skutečnost, že stěžovatel svou výpověď během výslechu ve správním řízení i svým předchozím jednáním vyjádřil úmysl nerespektovat budoucí pravomocné rozhodnutí o přemístění do jiného státu dublinského systému, tedy na Maltu.

[28] Stěžovatel dále namítal, že žalovaná ve smyslu čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III a § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců před zajištěním stěžovatele za účelem jeho předání

dostatečně neposoudila, zda nepřichází v úvahu využití mírnějších opatření, konkrétně zvláštních opatření za účelem vycestování dle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, přičemž stěžovatel nebyl o této možnosti ani dostatečně poučen.

[29] Žalovaná se ovšem, jak již konstatoval městský soud, i touto otázkou v žalobou napadeném rozhodnutí zabývala, přičemž uvedla, že stěžovatel nemá na území České republiky hlášený pobyt, což ostatně ani mít nemohl, neboť do ČR přicestoval bez povolení, na území ČR neměl žádné vazby ani majetek. Nedisponoval ani dostatečnými prostředky na složení finanční záruky. Žalovaná tak dospěla k závěru, že stěžovatel není schopen splnit povinnosti, které plynou z uložení zvláštních opatření, a současně, což je klíčové, existuje odůvodněná obava, že vzhledem k dosavadnímu, výše popsanému jednání stěžovatele by uložení některého ze zvláštních opatření nebylo v daném případě ve smyslu čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III a § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců účinné a stěžovatel by realizoval svou původně zamýšlenou cestu do Spojeného království. Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěry žalované, potažmo městského soudu, že v daném případě existovala důvodná obava, že by byl uložení zvláštního opatření výkon předání (přemístění) stěžovatele na Maltu ohrožen.

[30] Za těchto okolností není rozhodující, že stěžovatel nebyl v rámci výsledku konkrétně poučen o možnostech uložení alternativních opatření či že nebyl dotazován na to, zda by za něj mohla složit finanční záruku jiná osoba. Ostatně stěžovatel takovou konkrétní osobu neoznačil nejen během svého výsledku před vydáním rozhodnutí o zajištění, ale ani později. Neuvedl ani, že by si byl schopen jakýmkoliv způsobem zajistit ubytování v České republice. Stěžovatel v žalobě ani kasační stížnosti žádné konkrétní námitky svědčící o tom, že by mohla být v jeho případě použita některá z alternativ k zajištění, neuvedl.

[31] Stěžovatel dále namítal, že v tomto případě nebylo možné realizovat účel zajištění v podobě jeho předání na Maltu jakožto členského státu příslušného k vyřízení jeho žádosti o mezinárodní ochranu, neboť takovému postupu brání systémové nedostatky tamního azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III.

[32] Podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III, které je kodifikací předcházející judikatury Soudního dvora EU a Evropského soudu pro lidská práva, „*není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát*“, přičemž třetí pododstavec dále stanoví, že „*[p]okud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem*“.

[33] Jak již však Nejvyšší správní soud mnohokrát zdůraznil, např. v rozsudku ze dne 8. 1. 2021, č. j. 5 Azs 114/2018 – 63, žalovaná (Policie ČR) má ve velmi omezeném časovém

pokračování

rámci, který má k dispozici pro vydání svého prvotního rozhodnutí o zajištění, povinnost zkoumat uvedenou překážku přemístění jen v rozsahu, zda není účel zajištění, tedy přemístění žadatele do příslušného členského státu, *a priori* vyloučen, přičemž těžiště v nezbytných případech mnohem detailnějšího zkoumání této otázky, včetně příslušného dokazování, musí být až v navazujícím dublinském řízení vedeném Ministerstvem vnitra, které posuzuje danou otázku, s výhradou soudního přezkoumání, s konečnou platností [viz § 8 písm. b) a c) a § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu].

[34] Městský soud v této souvislosti správně poukázal na zmiňovaný rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017 – 29, který sjednotil do té doby nejednotné požadavky judikatury zdejšího soudu na to, do jaké míry a v jakém rozsahu se má již policejní orgán v rozhodnutí o zajištění cizince danou otázkou zabývat. Rozšířený senát přijal následující závěr: „*V rozhodnutí o zajištění cizince dle § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, za účelem jeho předání do jiného členského státu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 604/2013 („Dublin III“), se nemusí správní orgán vyslovit k otázce systémových nedostatků ve státě, kam má být cizinec předán, jsou-li současně splněny tři předpoklady: taková námitka nebyla v řízení před správním orgánem vůbec uplatněna, správní orgán poté, co se touto otázkou zabýval, dospěl k závěru, že k systémovým nedostatkům ve státě předání nedochází, a o neexistenci takových nedostatků nejsou důvodné pochybnosti.*“

[35] Nejvyšší správní soud se shoduje s městským soudem v závěru, že tyto podmínky byly v daném případě splněny. Stěžovatel totiž v první řadě v rámci výsledku před vydáním rozhodnutí o zajištění neuvedl nic, co by systémovým nedostatkům v příslušném členském státu, tedy na Maltě, mohlo nasvědčovat. Ke svému pobytu na Maltě uvedl pouze to, že do této země přicestoval přes Středozemní moře a že mu zde byly sejmuty otisky. Následně v žalobě stěžovatel tvrdil, že nevěděl, že v některém členském státě Evropské unie požádal o udělení mezinárodní ochrany. Toto své tvrzení stěžovatel následně v kasační stížnosti opět popřel, když uvedl, že po nějakou dobu pobýval v azylovém středisku Hal Far na Maltě. Tyto zásadní rozpory ve výpovědích stěžovatele snižují hodnověrnost jeho tvrzení týkajících se jeho pobytu na Maltě a zkušeností s tamním azylovým systémem, která ovšem navíc, což je klíčové, stěžovatel následně rozvinul až v kasační stížnosti. Ze správního spisu přitom vyplývá, že maltská strana jednoznačně potvrdila, že stěžovatel je na Maltě veden jako žadatel o mezinárodní ochranu, a následně také souhlasila se zpětvzetím stěžovatele na své území. Lze proto konstatovat, že před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí, resp. až do podání žaloby stěžovatel námitku systémových nedostatků nevzněl a tato otázka nevyšla v řízení ani jinak najevo. Navíc stěžovatel v rámci svého výsledku před vydáním rozhodnutí o zajištění uvedl, že se cítí v pořádku jak po stránce psychické, tak fyzické, žádné léky neužívá, je zdravý. Jedná se tedy o dospělého muže v produktivním věku, jehož zdravotní stav neindikoval žalované jakékoli zvláštní okolnosti, pro něž by se měla otázkou přijetí stěžovatele po jeho přemístění na Maltu již v řízení o jeho zajištění detailněji zabývat.

[36] V takové situaci by byla žalovaná v souladu s výše citovaným rozsudkem rozšířeného senátu povinna hodnotit v rozhodnutí o zajištění otázku systémových nedostatků azylového řízení či podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu na Maltě z úřední povinnosti či k této otázce dokonce provádět dokazování pouze tehdy, pokud by jí takové nedostatky byly z úřední činnosti známy či by se jednalo o obecně známou

skutečnost, nebo by i z jiných důvodů o neexistenci těchto nedostatků panovaly důvodné pochybnosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2021, č. j. 5 Azs 372/2020 – 28, či ze dne 12. 4. 2021, č. j. 5 Azs 397/2020 – 26). K takovému závěru zjevně nedospěla, neboť v rozhodnutí o zajištění uvedla výše citovanou úvahu o tom, proč dle dostupných informací maltský azylový systém uvedenými nedostatky netrpí.

[37] Ač jde jistě o velmi stručné a obecné konstatování, navíc značně jazykově a stylisticky neobratné, které žalovaná, resp. Policie ČR používá, jak je Nejvyššímu správnímu soudu známo z úřední činnosti, v různých obměnách i pro další členské státy Evropské unie či dublinského systému a neříká tedy o maltském azylovém systému v podstatě vůbec nic, za daných okolností nemůže Nejvyšší správní soud tuto skutečnost považovat za takové pochybení žalované, které by mohlo ovlivnit zákonnost jejího rozhodnutí, neboť žalovaná přesto dostala v intencích citované judikatury své povinnosti ověřit, zda je realizace účelu zajištění, tedy předání stěžovatele na Maltu, alespoň potenciálně možná. Lze totiž přisvědčit městskému soudu, že přes určitou kritiku vyplývající ze zpráv některých zejména nevládních organizací, na něž stěžovatel dodatečně odkazuje v žalobě a podrobněji v kasační stížnosti, není (na rozdíl od jiných členských zemí, např. Řecka, Maďarska, zčásti Itálie) známo žádné pro členské státy závazné rozhodnutí Soudního dvora EU, Evropského soudu pro lidská práva či doporučující stanovisko UNHCR jakožto mezivládní agentury OSN pro pomoc uprchlíkům, které by konstatovalo systémové nedostatky azylového řízení či podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu na Maltě či jiné skutečnosti, které by bránily přemístění žadatelů o mezinárodní ochranu na základě nařízení Dublin III do této země. Obecně známá je jistě skutečnost, že Malta je, obdobně jako další státy na středomořské hranici EU, vystavena značnému přílivu žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří připlouvají zejména z afrických zemí, což jistě tamní azylový systém zatěžuje, existence systémových nedostatků ve smyslu citovaného ustanovení nařízení Dublin III však z této zátěže bez dalšího nevyplývá.

[38] Těmito závěry Nejvyšší správní soud nijak nesnižuje relevanci zpráv, na něž stěžovatel dodatečně odkazuje v žalobě a v kasační stížnosti; ty však měly být, pokud je stěžovatel uplatnil, předmětem zkoumání v řízení o jeho přemístění (dublinském řízení) vedeném Ministerstvem vnitra a případně též v řízení o žalobě proti rozhodnutí o přemístění, kterou, jak vyplývá ze správního spisu, stěžovatel skutečně podal. Nemohly však být předmětem posouzení žalované, už jen z toho důvodu, že je stěžovatel před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí neuplatnil.

[39] Rovněž městský soud otázku existence systémových nedostatků vypořádal vzhledem k žalobním námitkám a výše uvedeným požadavkům vyplývajícím z judikatury Nejvyššího správního soudu dostatečně. Míra podrobnosti jeho odůvodnění reflektuje tu skutečnost, že nedostatky azylového řízení či podmínek přijetí žadatelů na Maltě namítal stěžovatel až v žalobě proti rozhodnutí o zajištění, a to navíc pouze v obecné rovině.

[40] Na uvedeném závěru nemůže nic změnit ani odkaz stěžovatele v kasační stížnosti na svůj pohovor v dublinském řízení provedený dne 10. 1. 2021, ve kterém stěžovatel dle svého tvrzení zmínil nepříznivé podmínky v azylovém středisku na Maltě a také střet se svými krajany v maltském hlavním městě, což mu mělo dle jeho tvrzení znemožňovat návrat do této země. Nejenže protokol o výslechu stěžovatele v dublinském řízení není obsažen ve správním spisu v nyní posuzované věci, ale především, pokud hodlal stěžovatel

pokračování

tuto otázku vznést vedle žaloby proti rozhodnutí o přemístění i v nyní posuzované věci týkající se zajištění stěžovatele, měl tyto skutečnosti uplatnit a provedení dokazování jím v kasační stížnosti namítanými zprávami navrhnout alespoň již v řízení před městským soudem. Nejvyšší správní soud ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil až po vydání napadeného rozhodnutí městského soudu, nemohl přihlížet (§ 109 odst. 5 s. ř. s.).

[41] Nejvyšší správní soud nepředjímá konečnou odpověď na otázku, zda maltský azylový systém vykazuje zmíněné závažné nedostatky, a v tomto ohledu Nejvyšší správní soud koriguje závěry městského soudu, nicméně konstatuje, že pro účely vydání rozhodnutí o zajištění stěžovatele nebylo možné dospět k závěru, že by naplnění účelu zajištění, tedy předání stěžovatele na základě nařízení Dublin III, nebylo alespoň potenciálně možné. Další, detailnější zkoumání splnění veškerých podmínek pro předání stěžovatele do uvedeného státu jinak příslušného pro vyřízení jeho žádosti o mezinárodní ochranu již bylo vyhrazeno dublinskému řízení a následnému řízení o žalobě proti v tomto řízení vydanému rozhodnutí Ministerstva vnitra o přemístění stěžovatele.

[42] Nejvyšší správní soud závěrem uvádí, že neshledal žalobou napadené rozhodnutí ani nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost z důvodu formálních vad, na něž poukazuje stěžovatel v závěru kasační stížnosti. Žalovaná své rozhodnutí opřela o důkazy a skutečnosti, které byly v řízení zjištěny, a své závěry dostatečně odůvodnila. Je pravdou, že žalovaná na některých místech svého rozhodnutí zjevně omylem nesprávně zmiňuje podmínky vydání rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění, nikoliv za účelem předání. Z kontextu odůvodnění rozhodnutí je však zřejmé, že se jedná o chyby v psaní způsobené nedostatečnou kontrolou formální stránky rozhodnutí. Jakkoli by měla být žalovaná skutečně při vyhotovování a závěrečné kontrole svých rozhodnutí pečlivější, nejedná se, jak již bylo konstatováno, o vady, které by způsobovaly nepřezkoumatelnost jejího rozhodnutí.

IV. Závěr a náklady řízení

[43] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[44] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první za použití § 120 s. ř. s. Žalovaná byla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, příslušelo by jí tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení, ovšem podle obsahu spisu jí v tomto řízení žádné náklady nevznikly, proto jí Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[45] Podle § 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí zástupci stěžovatele, který byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Zástupce stěžovatele, advokát JUDr. Maroš Matiaško, LL.M., byl stěžovateli ustanoven usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2020, č. j. 5 Azs 49/2020 – 17. Soud zástupci přiznal odměnu za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a doplnění kasační stížnosti) a dále paušální náhradu hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za

poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 6800 Kč. Zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem DPH, přiznaná částka se proto zvyšuje o tuto daň na celkových 8228 Kč a bude zástupci stěžovatele vyplacena ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 10. prosince 2021

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu